

A BUDAPESTI V. KERÜLETI M. KIR. ÁLLAMI
BERZSENYI DÁNIEL GIMNÁZIUM

É V K Ö N Y V E

AZ

1940—41.
ISKOLAI ÉVRŐL

AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK

82.
ÉVÉBEN.

KÖZZÉTETTE

A GIMNÁZIUM IGAZGATÓJA:

VITÉZ DR. PÁLFI JÁNOS

EGYETEMI M. TANÁR

KIADTA: A GIMNÁZIUM IGAZGATÓSÁGA
BUDAPEST, V., MARKÓ-UTCA 29. — TELEFON: 124—588.

A BUDAPESTI V. KERÜLETI M. KIR. ÁLLAMI
BERZSENYI DÁNIEL GIMNÁZIUM

É V K Ö N Y V E

AZ

1940—41.
ISKOLAI ÉVRŐL

AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK

82.
É V É B E N .

K Ö Z Z É T E T T E

A GIMNÁZIUM IGAZGATÓJA:

VITÉZ DR. PÁLFI JÁNOS

EGYETEMI M. TANÁR

KIADTA: A GIMNÁZIUM IGAZGATÓSÁGA
BUDAPEST, V., MARKÓ-UTCA 20. — TELEFON: 124—588.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Ámen.

32/
1944

Felelős kiadó: vitéz dr. Pálfi János

May János Nyomdai Műintézet Rt. Budapest, V. Széchenyi rkp. 7. — F. v.: Katona József

ERDÉLY ÉS BÁCSKA

1940. év őszének eseményei egy új történelmi korszak kezdetét jelentik nemzetünknek. Ismét elhangzott a szó a legfőbb Hadúr ajkán, s a magyar égen sugárzón, csodás fényben ragyogott fel a Hadak Utja, megdobbant a föld honvédseregeink érclepte alatt, akik Csaba királyi lelkével száguldottak ezerszer meggyötört székely véreik rabláncainak megoldására. Szent István koronájának legszebb ékességét, Erdélyország drága földjének egy részét vették ismét birtokukba, hogy a magyar szó szabadon zengjen kincses Kolozsvár szentelt értékektől patinás, ősi falai között. Lépteik nyomán gerlebúgásként fakadt kacaj ismét a háromszékgyergyói székely hajadonok boldog ajkán, mert az ősi Hargita fenyveskoszorúzta hatalmas bércei a magyar szó égigtörő könyörgését zúgják vissza: »Isten, áldd meg a magyart«.

Még zsongott szívünkben az öröm, hogy székely testvéreinket keblünkre ölelhettük, amikor 1941. év tavaszán délről váratlanul a háború pusztító vihara süvített felénk, hogy megrontsa a felszabadulás örömnepét. Balkán békebontói, eltolva maguktól Kormányzó Urunk békejobbát, megtámadták nemzetünket, hogy megint drága magyar vérrel öntözzék az ősi Bácska aranykalászt ringató rónáit. Hőseink acélos keze azonban véres betűkkel írta be a figyelmeztetést Európa történetének lapjaira: »Ne bántsd a magyart«. Vitézségük csodái nyomán a feltámadásra hívó harangok már világgá hirdethették a magyar dicsőség, a magyar erő feltámadását. A török csaták diadalhelyein ismét háromszínű lobogónkat lengeti a szél, magyar hálainna tör fel az ajkakon a Mindenhatóhoz, hogy megújulhatott Kormányzó Urunk bölcs országlásában a trianoni gyász reménytelen éjjele után a szebb magyar jövő hajnala.

Takáts László

BEZDEK JÓZSEF dr.

Harminckilenc évi tanári és igazgatói szolgálat után nyugalomba vonult Bezdek József dr. Intézetünknel csak 6 éven át működött, de ez az idő is elég volt ahhoz, hogy mély nyomokat hagyjon kartársainak és tanítványainak lelkében. Közvellen, barátságos, mindenkiel szemben kedves modora miatt környezete őszintén becsülte és szerette. Nagy szaktudásának értékét emelte az a kedves szerénység, amellyel azt sohasem fitogtatta s amely az igazi tanár-lelket annyira jellemzi. Mint oktató tanár mestere volt a figyelem felkeltésének és fenntartásának, óráin a fiúk szórakozva, élményszerűen sajátították el a földrajzi és természetrajzi ismereteket. Amikor csak lehetett, pergett az oktatófilm ott, ahol tanított az ő elevenségével és mindenkor fiatalos lendületével. Ez a lendület, tevékenység és szorgalom jellemzi egész életét. 1882-ben, Vácon született. Középiskolai tanulmányait a váci kegyesrendi főgimnáziumban végezte, érettségi vizsgálatot is ott tett 1900-ban. 1900—1904. években a budapesti tudományegyetemen és a József-műegyetemen földrajzi és természetrajzi tanulmányokat végzett. Tanári oklevelét 1905-ben a budapesti Tanárvizsgáló Bizottságtól, doktori oklevelét pedig 1909-ben a kolozsvári tudományegyetemtől nyerte. Közben már 1902-ben a késmárki ev. líceumban, 1903-tól 1906-ig pedig a szentgyörgyi kat. gimnáziumban tanári szolgálatot teljesített mint helyettes tanár. 1906-ban az állam szolgálatába lépett, s azóta a nagyszebeni, nagyváradi és a budapesti X. ker. középiskolákban működött. 1920-tól 1935-ig a székesfehérvári áll. Ybl Miklós reáliskola igazgatója, s ebben az időben a székesfehérvári törvényhatósági bizottság tagja és a Székesfehérvári Turista Egyesület alelnöke volt. 1935-től e tanév végéig mint intézetünk beosztott tanára teljesített szolgálatot.

Szakismereteinek bővítése végett 1908. nyarán a rovignoi zoológiai állomáson végzett tanulmányokat, 1910. szeptemberétől 1911. június hó 1-ig tanulmányutat tett a Föld körül. Afrika északi részén, Elő-Indiában (Ceylonban), Japánban és Észak-Amerikában tartózkodott hosszabb ideig. Ezen útján szerzett gyűjteményét a kolozsvári egyetem növénytani múzeumának ajándékozta, melynek akkori igazgatója az 1911. és 1912. évi jelentésében elismerését fejezte ki az értékes anyagért. 1913. év nyarán az európai egyetemeket és múzeumokat, 1933. nyarán pedig a skandináv államokat tanulmányozta. Szaktárgyainak köréből előadásokat tartott a Földrajzi Társaságban, a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók gyűlésein, a Természet-tudományi Társulat növénytani szakosztályán, a Székesfehérvári Múzeum-egyesületben és a rádióban. Kisebb cikkeket írt napilapokban (Budapesti Hírlap, Új idők), szaklapokban (Természet-tudományi Közlöny, Földrajzi Közlemények, A földgömb) és a középiskolai évkönyvekben. Főbb értekezéseinek címei: Piramisoktól a felhőkarcolólgig; a Velencei tó; A Délkeleti Medencében és Határvidékein észlelt földrengésekről; A Mármarosí Havasokról; az Ozeró-tó; A csapadék eloszlása földrajzi szélességek szerint (Az utóbbi tanulmányának eredményeit a külföldi szakirodalom is átvette); Mármarosí tanulmányai során a técsói szénmedence feltárásával foglalkozott. Sokoldalú tevékenysége nem fárasztotta ki sem testileg, sem lelkileg, töretlen munkabírással vonul most nyugalomba. S mi, akik a meghatottság

érzésével gondolunk arra, hogy ezután nem lesz köztünk minden nap, azzal az őszinte kívánsággal búcsúzunk el tőle, hogy mostani egészségével, munkabíráásával és kedélyével sokáig élvezze a jól megérdemelt pihenést.

Tyma Lajos.

VARGA SÁNDOR dr.

Mikor dr. Varga Sándortól búcsúzunk, annál fájdalmasabban esik ez nekünk, mivel olyan kartársat veszítünk benne, aki testületünkkel legjobban összenőtt, hiszen huszonnégy évet töltött itt, megosztva sorsunkat jóban-rosszban. Azért is elszomorító számunkra távozása, mert alkotóereje, fiatalos munkabírása teljében, derűjét, kedélyét mindig megőrizve, hagy el bennünket.

A természeti szépségekben gazdag Gömör történeti patinájú székhelyén, Rozsnyón született 1883-ban, a város hagyományával összeforrott tekintélyes családból. Érdemes megemlíteni, hogy szépapja: Keblovszky János, dédapja: Keblovszky József, nagyatyja: Scheffer Gusztáv, s atyai nagybátyja: Agonás József, mindannyian a rozsnyói evangélikus gimnázium tanárai voltak. Szülővárosa festői környéke és gazdag növényvilága már gyermekkorában természetrajongóvá tette s fejlesztette búvárkodó hajlamait. Mindezek a körülmények döntően hatottak pályájára és szaktárgyainak megválasztására.

A kolozsvári egyetemen eltöltött évek (1901—1905) még inkább elmélyítették a természettudomány terén kifejtett önálló kutatásait. Egyetemi pályája kezdetétől egészen a kolozsvári unitárius kollégiumban eltöltött gyakorló évének befejezéséig a kolozsvári általános növénytani intézet demonstrátoraként működött.

1906. szeptemberében lépett állami szolgálatba, mint a győri állami reáliskola helyettes tanára. Önkéntesi éve után a szekszárdi főgimnáziumban folytatta működését. Itt lett rendes tanár 1909-ben, s innen került rövid időre intézetünkbe, majd innen 1910-ben a nagybányai állami gimnáziumba. Itt újra szülővárosához sokban hasonló s tudományos kutatói hajlamainak megfelelő környezetbe került.

Már 1902-től kezdve foglalkozott lichenológiai tanulmányokkal s tüzetesebben tanulmányozta Gömör vármegye zūzmóflórájának oesekológiai és növény-szociológiai viszonyait. Rendszeresen gyűjtötte a gömöri és tornai karszt zuzmóit s ezirányú tevékenységét utóbb az Alacsony Tátrára is kiterjesztette.

Szaktanulmányai továbbfejlesztésére az 1910—11. tanévre, külföldi tanulmányútra egy évi szabadságot és ösztöndíjat kapott, Svájc, Ausztria, Németország, Hollandia, Norvégia és Svédországba. A téli félévben Bécsben a Naturhistorisches Hofmuseumban, Zahlbruckner Sándor, a világhírű lichenológus vezetése mellett dolgozott. A nyári félévben Berlinben, Haberland intézetében működött, s a poroszországi felsőbb iskolákban a biológiai tárgyak tanítási módját tanulmányozta. Megismerkedett a természettudományi reformmozgalmakkal és személyes kapcsolatba lépett azok vezetőivel. Ez iskolalátogatásokkal kapcsolatban megismerte München, Strassburg, Frankfurt, Bréma, Hamburg, Berlin, Lipcse növénytani intézeteit és fűvés-

kertjeit. Berlieni tanulmányai végeztével körutat tett Hollandiában és a skandináv országokban. Célja a zuzmóflóra tanulmányozása volt a fjordok és fjeldek vidékén. Tanulmányútról gazdag gyűjteménnyel tért vissza. Tapasztalatairól a nagybányai gimnázium 1911. évi értesítőjében, »Reformmozgalmak a természetrajzoktatás terén Németországban, Ausztriában« c. értekezésében számolt be. Munkatársa volt a »Természethistória« első kötetének és »A magyar biológia úttörői« c. munkájában megírta Diószegi Sámuel, Petényi Salamon és Hazslinszky Frigyes életrajzát és működését. Földrajz-gazdaságtörténeti tanulmányokkal is foglalkozott. Megírta a Rozsnyói Kereskedelmi Társulat százéves történetét.

A csendes erdélyi bányavárosban kifejtett békés munkásságot azonban félbeszakította a Haza harcbahívó szózata s már 1914. július 26-án harctéri szolgálatra vonult be a 19. honvédgyalogezredhez, s hadnagyi, majd főhadnagyi rangban, megszakítás nélkül, 48 hónapot töltött harctéri szolgálatban, ebből 32 hónapot az első vonalban. Tiszti kitüntetései: a kardokkal ékesített arany és bronz érem, s a Károly csapatkereszt a vitézségi-érem szalagján.

1919. januárjában ismét visszakerült intézetünkhöz, s régi kartársai tárt karokkal fogadták. Derült kedélyét és munkakedvét nem törték meg a hazáját és hozzátartozóit ért csapások, szülővárosa elszakítása és övéinek a megszállók részéről elszenvedett üldözése. Mindez még erősítette is tevékeny hazaszeretétet s továbbsarkalta a közoktatási reformmozgalmakban való buzgó részvételt. Már 1927-ben megszervezi a Rozsnyói Öregdiákok Szövetségét, rendezi a szövetség évi diáktalálkozóit. A honismeret fejlesztésére értékes tevékenységet fejt ki a Magyar Túristák Egyesületében.

Az 1932. évi szünidőben a budapesti tanárképző intézetnek tanárok részére tartott ásványtani és biológiai tanfolyamának előadója volt. Munkásságának súlypontja azonban mégis középiskolai működésére esik, mégpedig elsősorban a munkáltató oktatásnak a biológiai tárgyak tanításánál végzett, messze kiható, úttörő munkát. Az Országos Közoktatási Tanács biológiai, kémiai, földrajzi albizottsága tagjaként közreműködött a középiskolai reform munkálataiban. Évekig volt tanulmányi felügyelő, tanította a földrajzot a Képzőművészeti Főiskolán és a Zeneművészeti Akadémián, s az, utolsó években többször küldték ki középfokú és szakiskolák érettségi és egyéb vizsgálataira, miniszteri biztosul.

Dr. Varga Sándor távozásával iskolánk nemcsak a tudóst és pedagógust legszebb harmóniában magában egyesítő tanférfiút, nemcsak a munkát erős gyakorlati és valóságérzékekével megkedveltető s közvetlen, lebilincselő előadásával lelkesedést keltő mestert, a reábizott ifjúságot atyai szerető, jókedélyű és jóhumorú barátot veszti el, hanem úgy érezzük, hogy ismét szegényebbek leszünk egy tanári egyéniséggel. Éppen ez az, amit a mai egyformásító, robot-embert kitermelő világban leginkább fáj-lalunk, mert meggyőződésünk, hogy bármennyire is váltoozzanak az iskola célkitűzései és módszerei, a tanár szuggesztív, egyénisége nélkül semmiféle kor iskolája nem ér el igazi, értékes, az életre is kiható eredményt. Dr. Varga Sándor tanári pályájának legnagyobb értéke, hogy egyéniség tudott maradni s ezért lesz az ő nevelői munkájának távoli nemzedékekre is kisugárzó hatása.

Sz. L.

GLATZ FERENC

Alig van olyan esztendő intézetünk 82 éves történetében, melyben nem kellene búcsúznunk egy-egy kartársunktól. Egyiküket másfelé irányítja a felsőbb tanügyi hatóság, a másik nyugalomba vonul, a harmadiknak pedig megkondul a lélekharang. Így volt ez ebben a tanévben is.

Itt hagyott minket a mi kedves, jó »Feri bácsi«-nk, olyan észrevétlenül, hogy nem is tudtuk, hogy szíve utolsó dobbanásait figyelte már aggódó környezete. 11 évvel ezelőtt is ilyen csendesen távozott körünkől. Míg köztünk volt, míg mindig derűs tekintete minket is felvidített, míg hozzá jártunk, mint a jóság és bölcsesség forrásához, és minden szaván okultunk, nem is gondoltunk arra, kit veszítünk majd el egykor körünkől távozásával. Csak mikor mind ritkábban jött közénk, éreztük a nagy hiányt, melyet ritka tanári egyénisége támasztott bennünk. S most, hogy örökre itt hagyott minket, most érezzük csak igazán, kit veszítettünk el benne.

Mind a szülők, mind ezek gimnazista fiai a megértő, bölcsapintatú, nagytudású tanár urat, a jószívű nevelőt és pártfogót tisztelték a megboldogultban. Ítéleteiben mérsékletes volt, mindenki megnyugodott bennük. A gyámoltalanokat felkarolta, a gyöngébbeket buzdította, a jókat ösztönözte, hogy a klasszikus példákön okuljanak, s maguk is iusti et tenaces propositi férfiakká váljanak. Nemcsak bámulták, tisztelték őt tanítványai, nagy és mély tudása miatt, hanem szerették is őszintén, jóságos szíve miatt.

S mit mondjunk mi, kartársai róla, a mindenki »Feri bácsi«-járól? Átfogó tudása éppen olyan liszteletet parancsoló volt előttünk, mint tanítványai előtt. Minden kételyünkre volt megnyugtató magyarázata. S e mellett végtelenül szerény. Még inter pares primus-nak sem akart látszani, habár a valóságban az volt. Ez vonzott minket közelébe. Egyenes, őszinte, nemes jellem mindenkit barátjává tett. Csalódni benne nem lehetett. Azok jártak jól, akik bizalommal fordultak feléje. A bizalomért baráti szeretetet kaptak cserébe. Ezért szerettük őt mindannyian. Résztvettünk örömeiben, résztvettünk bánatában. Mi osztottunk legjobban mélységes fájalmában Kolozsvár s vele együtt Erdély elvesztése miatt, hisz ifjúságának minden szép emléke idegen kézbe, egy vulgus profanum kezébe került Erdély elszakításával. Ámde az Úristen szerette őt. Visszakerült szülőhelye, ábrándos ifjúságának tündérbertje. Visszakerült tanári működésének első állomása, Székelyudvarhely is, s velük együtt felcsillant benne a remény, hogy ezek után a többire is rákerül a sor. Milyen kár, hogy oly rövid ideig tartott öröme. Milyen kár, hogy mi csak ilyen rövid ideig vehettünk részt örömeiben. De mennél jobban aranyozta be ez a reménysége élete utolsó napjait, annál sötétebb gyász borul ránk csöndes ravatalánál.

Jól tudjuk, hogy minden nyárra ősznek kell elkövetkeznie, s hogy az ősz elmúlásával beköszönt a tél. Mégis sajnáljuk az életet adó nyarat, a termést adó őszt, elégikus hangulatával. Tudjuk, hogy egyszer majd mindannyiumknak búcsút kell mondanunk mindennek és mindenkinek, akikhez önzetlen barátság, áldozatos szeretet, rendületlen hűség kapcsol. Tudjuk, s mégis beleborzadunk, hogy ez változhatatlan és elháríthatatlan végzetünk. De éppen azért, mert Isten rendelése ez a változhatatlanság, ez a könyör-

telen bekövetkezése elmúlásunknak, bele kell nyugodnunk Isten végzésébe. Nekünk adjon az Isten erőt a sorscsapások elviselésére, neki, a tanítványok jeles mesterének, a karlári szeretet és nemes barátság példaképének békés pihenést erősbödő, nagyobbodó édes hazánk sokat hányatott, megszentelt földjében. *Úgy legyen!*

Életrajzi adatai a következőkben foglalhatók össze. Született 1867. jan. 14-én, Kolozsvárott. Elemi, középiskolai és egyetemi tanulmányait szülővárosában végezte. Tanári működésének első állomása Székelyudvarhely volt, 1893-ban. Innen Besztercebányára került, 1895-ben. Kitűnő tanári munkásságának elismeréseképpen 1911-ben Budapestre helyezték, intézetünkhöz. 1921-ben igazgatóvá nevezte őt ki a kormányzói kegy. 35 éves tanári szolgálat után, az 1928–1929. tanévben vonult nyugalomba. Meghalt 1940. november 13-án.

Szepesdi Sándor

SCHMIEDT ALAJOS

Mélységes fájdalommal, de egy termékeny pályafutásra büszkén állottunk elköltözött barátunk, pályatársunk ravatalánál. **Schmiedt Alajos**, a régebbi tanári nemzedéknek kitűnő tagja, egész életében dolgozott, hivatását szenvedélyesen szerelte, robotot nem ismert, hivatalnok nem volt soha. Mentora és atyai barátja tanítványainak; sorsukat, jövőjüket szíven viselte. Szigorú volt, de gáncsai nem ejtettek sebet, annál több tétova szemet nyitogattak, s ha dicsérete, fukaron, meg-megszólalt, örömmünepet jelentett az, rendkívül buzdítót. Érezte mindenki, akivel együtt dolgozott, hogy lehet rá számítani. Mindig többet tartott meg, mint amennyit ígért, s nem csalódott benne senki. Igénytelenségében is igazi úr volt, lemondó szegénységében is adakozó lélek, magányában is szinte családapai gyámolítója rokon gyermekeknek. Egész ember volt, nem rítt le róla az egyoldalú szakember félszegsége, az iskolának minden jelensége érdekelte, a nemzeti élet, tudomány, művészet kérdései állandóan foglalkoztatták. Sokan keserűnek gondolták, pedig lelke mélyén emberszerető, gyermeki humor lakozott. Szívből tudott mosolyogni az élet fonákságain, a lelkesedzők, a hangos hazafiak öntelt-ségén és csekély kitartásán. Neki csak felesleges illúziói nem voltak, ő csak sokat követelt, mint háborúban, békében a nehezét vállaló, edzett, katonás egyéniség. Optimista volt, mert hitt a munka becsületében, a tanári hivatás nemzetnevelő erejében, a szapora kitüntetések nélkül is önzetlenül vállalt tanítás boldogságában. Tudta, hogy a szilárd, igazi embert semmi körülmények közt sem lehet megtántorítani, s valóban, elveinek mindenkor érvényt tudott szerezni. Nemcsak parancsolni, hanem engedelmeskedni is tudott, a nemzet napszámosa volt s egyben független polgár. Nem maradt adósa senkinek, távozásával csak mi lettünk szegényebbek. Fájdalmunkat enyhítsé, hogy életének nagy részét nekünk adta. Igéi elkísérnek továbbra is: tanárnak lenni érdemes, szép sors, ha hivatalossá tud nemesedni, mint benne megtestesülve láttuk.

Életrajzi adatai. Született Alsó-Meczenzéken, 1878. október 20-án. Középiskoláit Rozsnyón, a jászói premontrei kanonokrend gimnáziumában,

egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Pályáját Munkácson kezdte, majd Fogarason és Balassagyarmaton működött. Iskolánkhoz 1910-ben került és azóta nyugalombavonulásáig, 1937-ig itt működött. 1914. okt. 1-től 1918. dec. 17-ig a világháborúban küzdött, mint népfelkelő százados. Megsebesülése után a pécsi hadapródiskolához vezényelték. Néhány éven át a mennyiségtan szakfelügyelője volt a budapesti tankerületben. Meghalt 1940. október 15-én.

V. L.

NOVÁK LAJOS

A lélekarang másodszer is megkondult, és sikongó szava eljutott gyászoló mihozzánk. Legöregebbik kartársunknak, intézetünk egykori közszereletben álló hittanárának a halála hírére hozta el nekünk. Alig ismerte már valaki testületünkben. Oly régen vált ki belőle. Mégis fájt, hogy meghalt Novák Lajos.

1842. május 24-én született a nógrádmegyei Divényben. Vác, Besztercebánya, Rozsnyó, Esztergom, Nagyszombat volt az eszményi gondolkodása, szelid lelkületű ifjú egy-egy tanulóállomása. 1865-től kezdve egyformán híven szolgált a egyházat és a magyar ifjúságot, előbb segédlelkészi, majd 1872 óta a mi intézetünkben, hittanári minőségben. E minőségében vérmérséklete, okossága, nyugodt modora mindenütt ragaszkodást és nagyrabecsülést szereztek számára; szelidsége, jósága, türelme meg tudta nyerni még azokat is, akik vele, a katolikus pappal szemben talán elfogultak voltak. És annak az isteni erénynek, a szeretetnek, amelyet hirdetett, őnmaga adta igen szép példáját a saját életében.

A feloszlóban levő Ifjúsági Segélyegyletet újból megszervezte, és 25 éven át vezette önzetlen lelkesedéssel. Egyik alapítója volt a Budapesti Első Gyermekekmenhelyegyesületnek, és 1870 óta a Budapesti Bölcsőde Egyesületnek igazgatója. Áldásos működését teljes elismerés kísérte. Előbb a hittanárokat vizsgáló bizottság, majd az Országos Közoktatási Tanács tagja lett. Közben szentszéki ülnökké léptették elő. Megkapta 1896-ban a koronás magyar érdemkeresztet és 1900-ban az esztergomi tiszteletbeli kanonokságot.

A folytonos, pihenést nem ismerő munka ezalatt kikezdte törékeny szervezetét. 30 évi hittanári szolgálatától megvált, és nyugalomba vonult. Ámde még nem érkezett meg számára a pihenés ideje. A hereceprímás kívánságára el kellett fogadnia a székesfővárosi hitoktatóknak érseki felügyelői tisztét. »Harminc évi hittanári pályájának méltó és dicsőséges koronáját.« Alighanem ő maga gondolta legkevésbé, hogy nyugalombavonulásával tulajdonképpen rálépett második, az elsőnél nyolc évvel hosszabb pályafutásának a kezdetére. Csaknem haláláig vezette a fővárosi r. kat. hitoktatást. A hitélet fellendítésében neki is nagy része volt a legnagyobbak oldalán: Prohászka, Bangha és Tóth Tihamér mellett.

A pátriárkák korát érte el. Igen szerette és tisztelte szüleit, hogy az Úristen ily hosszúra nyújtotta áldásteljes életét. 99 éves korában, 1941. február 4-én szólította őt magához az Úr, hogy megpihenjen végre elfáradt teste-lelke egyaránt. A székesfőváros által adományozott sírban nyugszik, a Fiumei-úti temetőben. Nyugodjék békében!

Szepesdi Sándor.

INTÉZETÜNK MULTJA.

Intézetünk Budapest első állami, időrendben pedig — a kegyesrendi, a m. kir. egyetemi katolikus és evangélikus gimnázium után — negyedik középiskolája. Albrecht főherceg alapította. Alapítását a király 1858. augusztus 21-én jóváhagyta.

A bécsi kormány a király névnapján, október 4-én, nyitotta meg a német tannyelvű intézetet, — főleg osztrák tanerőkkel. Működésétől politikai célok megvalósítását várta; a főváros császárhű értelmiségének megerősítését, az önérzetes, magyar nemzeti gondolkozású elemekkel szemben. Ez a törekvés meghiúsult a tanári kar gerinces magyar tanárainak ellenállásán és a főváros magyar érzelmű lakosainak összetartásán.

A tanári testület kisebbségének kérelme teljesült s 1861. március 15-én az új tanári kar és a lelkes tanulóifjúság együtt ünnepelte az intézet teljes megmagyarosodását.

Az iskola ettől az időponttól kezdve rohamos fejlődésnek indult. A tanulók számának fokozatos emelkedése az intézet munkahelyének állandó változását okozta, amíg azt 1876-ban nagy kultuszminiszterünk, Trefort Ágost, Kolbenhayer Ferenc építész tervei szerint, 411.000 forint költségen megépített Markó-utcai palotába nem helyezte.

Iskolánk szellemi és erkölcsi munkáját kezdetben császári és királyi iskolafelügyelők irányították, így 1858—59 Haas Mihály, utóbb szatmári püspök, 1859—61 Halder Konrád. Majd a következő tankerületi királyi főigazgatók ellenőrzése alá tartozott intézetünk: 1862—1866 Fesztl Károly prépost, utóbb pécsi jogliceumi igazgató, 1867—91 Lutter Nándor, 1892—1918 Erődi Harrach Béla, 1919—1939 Pintér Jenő és 1939-től vitéz Fraknóy József.

Igazgatókként vezették intézetünket: 1858—61 Szobola János, 1861—62 Nagy Márton, 1862—66 Rómer Flóris, 1866—97 Corzan Avendano Gábor, 1897—1911 Wagner Alajos, 1912—25 Jakobi Károly, 1925—38 Krompaszky Miksa, 1938-tól kezdve vitéz Pálfi János dr.

Tanári karunkban az intézet fennállásának minden szakában találunk olyan kiváló tagokat, akiket szaktudományuk önálló művelése egyetemi tanszékre, vagy a Magyar Tudományos Akadémia tagjai közé emelt, vagy akik egyéb magas állami tisztségre emelkedtek, illetve kitüntetésben részesültek, Ábel Jenő, Ady Lajos, Bartal Antal, Bayer József, Bleyer Jakab, Cherven Flóris, Haszler Károly, Kassai Gusztáv, Krompaszky Miksa, Lengyel Miklós, Marczinkó Ferenc, Márffy Oszkár, Némethy Géza, Riedl Szende, Rómer Flóris, Siegescu József, Szarvas Gábor, Szentpéteri Imre, Veress Ignác, vitéz Fraknóy József és Zolnai Gyula.

Ily elsőrendű erőkből bővelkedő tanári kar természetesen sok oly kiváló tanítványt képezett ki, akik idővel maguk is a tudomány, a művészetek s a közélet jeleseivé váltak. Érettségit tett növendékeink névsorából legyen elég a következőket kiemelnünk, érettségi vizsgálatuk sorrendjében: Egyetemi tanárokká lettek, részben hazai, részben külföldi egyetemeken: Heinrich Gusztáv, Mihalkovits Géza, Fehérpataky László, Báron Jónás, Purjesz Zsigmond, Láng Ede, Wittmann Lázár, Hampel József, Kováts Gyula, Davida Leó, Petz Vilmos, Havas Adolf, Schwarcz Gusztáv, Szinnyei József, Temesváry Rezső,

Ferdinándy Géza, Tangl Ferenc, Tangl Károly, Molnár Géza, Hekler Antal és Hudovernig Károly. Intézetünkéből kerültek ki néhai Vázsonyi Vilmos m. kir. igazságügyminiszter, Kenéz Béla v. kereskedelemügyi miniszter, Wekerle Sándor v. m. kir. pénzügyminiszter, Zsitvay Leó v. m. kir. igazságügyminiszter, Szudy Elemér, a Magyar Rádió Rt. igazgatója, Rácz Kálmán dr. min. tan., Hevesi Lajos, Zboray Aladár, Szini Gyula, Krudy Gyula, Ágai Béla, Szenes Béla írók, Kern Aurél, Szirmai Adolf, Szántó Imre, Kerpely Jenő, Fröhlich Róbert, Toldy László, Báthory Nándor, Pulszky Károly, Wolf György, Márkus Dezső, Morvay Győző, Éber László és Zsitvay Tibor ny. igazságügyminiszter.

II.

ISKOLÁNK AZ 1940-41. TANÉVBEN.

1. Az iskolai év lefolyása. Az elmúlt tanévben a munkát a szeptember hó 2-án megtartott alakuló értekezlettel kezdtük meg. Szeptember 8-án volt a tanév ünnepélyes megnyitása, s következő napon az első tanítás. A tanítás az egész évben zavartalanul folyt, a tanítás folytonosságát semmi sem szakította meg.

Az osztályok számában nem állott be változás, némi eltérés csak az osztályok beosztásában volt. A multhoz hasonlóan ismét két első osztályt nyitottunk.

A tanítás utolsó napja június hó 14-én volt. A második osztályzó értekezletet június 20-án tartottuk. A tanév ünnepélyes befejezése június hó 25-én volt. Az évkönyvet, értesítőt és a különböző jutalomdíjakat is ekkor osztottuk ki.

A tanév folyamán súlyos csapás érte a Tanári Rendet: meghalt Pintér Jenő dr., a budapesti tankerületnek 20 éven át volt főigazgatója. Pintér Jenőben gyászoljuk a Tanári Rend büszkeségét, tanártársainak jóindulatú és hathatós támogatóját, siratjuk benne a nagy magyar stílisztát, aki nagy műveivel és kisebb értekezéseivel egyaránt megmutatta, mi módon örködhelünk a leghatékonyabban nyelvünk tisztasága felett, gyászoljuk a nagy magyar tudóst, akit munkásságának termékenysége, műveinek nagyvonalúsága és feltétlen megbízhatósága miatt méltán bámultunk, de siratjuk, mint volt főigazgatónk is. Neki mindenkihez volt bátorító, vigasztaló szava. Mindig csak jót akart tenni, tanárnak és tanulónak egyaránt. Adjon az Úr a megboldogultnak örök pihenést és jutalmazza meg a felebarátaival tett sok jóért. Emlékét kegyelettel fogjuk őrizni.

A közoktatásügy másik nagy halottja gróf Teleki Pál dr., Magyarország miniszterelnöke és volt vallás- és közoktatásügyi minisztere. Az elhunytban nemcsak a kiváló tudóst, a diplomatát és a politikust gyászoljuk, hanem elsősorban a nemzet nevelőjét. Az ő munkássága készítette elő hazánk területének meggyarapodását. Mint nemzetnevelő, erősen belenyult a nemzet lelkébe. Mindig pedagógusnak érezte magát, rajongott hivatásáért s rajta keresztül szerette meg a magyar ifjúságot. Mindig féltő aggodással gondolt a magyar jövőre, különös szeretettel karolta fel a szegénysorsú ifjúságot

s mindent megtett helyzetének könnyebbítéséért. Emlékét mélyen belevéstük lelkünkbe.

2. **Személyi változás.** A tanév végén vonult a jól megérdemelt nyugalomba Bezdek József dr. tanári szolgálatra beosztott gimnáziumi igazgató és Varga Sándor dr. kartársunk. Évkönyvünk más részén emlékezünk meg róluk. Az egyházi főhatóság a felső osztályok r. k. vallásstanulóinak tanítására Tóth Alajos dr. hittanánt, az izraelita hitközség pedig az izraelita hitoktatás ellátására Fisch Adolf dr. vallásant osztotta be intézetünkbe.

Bartmann György dr. nevét a belügyminiszter úr engedélyével »Beresztóczy«-ra változtatta.

3. **Hivatalos látogatások.** A tankerületi kir. főigazgató úr megbízásából Oberle József tanügyi főtanácsos, gimn. igazgató, főigazgatói szakelőadó, a tankerületi főigazgató helyettese végezte az intézet évenként szokásos főigazgatói megvizsgálását, az április hó 28., 29., 30., május 2., 3., 7., 9., 14., 19. és 21. napjain megtartott iskolalátogatásaival kapcsolatban.

Az 1941. május hó 29-én megtartott értekezleten közölte a főigazgató helyettese az iskolalátogatással kapcsolatos észrevételeit és tapasztalatait. A tanügyi főtanácsos elismeréssel szölt az intézetben folyó komoly nevelő és oktató munkáról, a tanárok tevékenységéről.

Bárdos István dr. érseki főbiztos intézetünket többször meglátogatta.

Az egyes tantárgyak kinevezett szakfelügyelői közül az idei tanévben Novobátzky Károly a természettan, Balogh Sándor a rajz tanítását ellenőrizte.

4. **A római katolikus ifjúságot** Holma István dr. és Tóth Lajos dr. hittanár nevelték a komoly és mély vallásosságra. Tanulóink résztvettek szentbeszédken, szentmiséken, körmeneteken. Október hó 2., 3., 4-én Fuhrmann Ernő hittanár lelkigyakorlatot tartott számukra. A tanév végén 22 tanulónk részesült a bérmálás szentségében.

5. **A protestáns tanulók** iskolánkivüli hittanoktatásban részesültek. Komolyan ülték meg áhítat- és csendes napjaikat.

6. **Az iskola belső rendje.** Az elmúlt esztendő ismét gazdag volt felemelő és örvendetes eseményekben. Erdély és a Délvidék egy részének hazatérése kitűnő alkalmat szolgáltatott arra, hogy a lelkes és önfeláldozó hazaszeretetnek számos példáját állítsuk tanulóink elé. Az áldozatos hazaszeretetet — mint hazánk nagyságának zálogát — tudatosan iparkodtunk fejleszteni. Szigorúan ellenőriztük a tanulókat, hogy a fegyelmi szabályoknak megfelelően viselkedjenek. Iskolánk fegyelmi állapota mintaszerű. Ennek a fegyelemnek a kialakításában nagy segítségünkre volt a levante intézmény, amely szervesen kiegészítette az iskolai nemzetnevelő munkát.

A hazafias nevelésnek külsőségeiben is kifejezést adtunk felvonulások, iskolai ünepek alkalmával. A magyar formaruhát az alsó osztályokban kötelezővé tettük, felső osztályos tanulóknak pedig ajánlottuk.

7. **Hősi halottaink**-ról az idén is megemlékeztünk s kegyeletesen hődöltünk emléküknak. Az iskola világháborús hősi halottjainak emléktábláját különböző okok folytán még nem állítottuk fel.

8. **Munkáltató oktatás.** a) **Természetrázi munkáltató oktatás.** A természetrajz és vegytan sikeresebb tanítása érdekében a V. K. M. 33.466/1932.

V. ü.-o. sz. rendelete alapján az 1931—33. tanévben intézetünkben Varga Sándor dr. tanulmányi felügyelő szaktanár által kipróbált módszer előnyeit alkalmaztuk a jelen tanévben is a biológiai tárgyak és a vegytan tanítása keretében.

A cselekedtető tanítás a rendes tanmenetbe szervesen illeszkedik be, s csak ott nyert alkalmazást, ahol a tananyag természete és részlete kívánja az ilyen irányú tanítási módszert. A vegytan tanításával kapcsolatos anyag- és eszközhiány miatt csak korlátozott mértékben, egyszerre 15—15 tanulóval folyt a munkáltató oktatás a VI/a. és b. osztályokban.

b) **Fizikatanítás.** A két VII. és VIII. osztályban a fizika azon részeit, amelyek a tanulók öntevékenységének fokozására alkalmasak voltak, a tankerületi királyi főigazgató elgondolása és kipróbált módszere alapján, munkaórákon dolgoztuk fel. Ezek az órák kettősek voltak, mert az órákon csak az osztály fele vehetett részt. A fizika tanár segítségére itt a német-szakos tanárok voltak, akik ugyanebben az időben kettős németórákat tartottak. Az eredmény most is jó volt.

c) **Német.** Az V. osztályban a németórákon a tanulók két csoportban (egy gyengébb és egy erősebb) dolgoztak. Az elért eredmény meglepően jó volt.

9. **Oktató film.** Ezidén is a legteljesebb mértékben vettük igénybe az oktatófilmet, mint a szemléltetés legértékesebb és leghatásosabb eszközét. Az Országos Filmkirendeltség Vezetősége e munkánkban a legnagyobb készséggel állott rendelkezésünkre. Minthogy a filmanyag — a nehézségek ellenére is — hihetetlen módon felszaporodott, a filmmel való oktatás, most már nem folyik ötletszerűen, hanem szervesen beleilleszkedik tanításunk réndjébe és így nagy mértékben hozzájárul az oktatás és nevelés eredményességének a fokozásához.

10. **A sportban** tanulóink kiváló eredményeket értek el. Tornászcsapatunk 12 iskola közül az első lett, a Kisok csapatversenyében megnyerte a II. o. bajnokságot s igen nagy sikerrel szerepelt a kolozsvári olasz—magyar tornabemutatón. Vízipólózóink a Kisok vízipólóbajnokság vígaszdíj döntőjében az első díjat nyerték és a három iskola közötti úszóversenyt is.

11. **A Búvár** c. folyóirat természettudományi szakcsoportja által kiírt pályázat első díját Lengyel Tamás VII. b. o. tanuló nyerte, a Magyar Túrista Egyesület irodalmi pályázatán pedig Lakos György VII. b. o. tanul könyvet nyert.

A Magyar Irodalmi Ritkaságok 56. számában rendezte sajtó alá iskolánk VII. b. osztálya »Bessenyei György» Magyarországnak törvényes állása» c. művének második kötetét.

12. **A szülői értekezleteket** az idei esztendőben is megtartottuk. Januárban volt az első általános szülői értekeztet, itt az igazgató a »Régi iskola — új iskola» címen ismertette pedagógiai törekvéseinket. Májusban a Gyermekekkel kapcsolatban megint tartottunk szülői értekezletet, amelyen Bölesházy Árpád tanár a pályáralépéssel kapcsolatos kérdéseket, a különböző életpályák tanulmányi idejét, feltételeit, módjait ismertette.

Az osztályfőnökök osztályértekezleteken beszéltek meg az osztályt érdeklő kérdéseket. A gyakorlati pályák fontosságát hangsúlyoztuk és megbeszéltünk minden fontos, tanárt és szülőt egyaránt érdeklő kérdést.

13. Diákkaptár. A tavaly megalakított 1009. sz. diákkaptár munkáját az idén is Beresztóczy György dr. irányította. Nagy buzdításunkra szolgált az a körülmény, hogy eddigi munkánkat a Diákkaptár Szövetség elismerő oklevéllel jutalmazta. Belekapcsolódtunk a hulladékanyag gyűjtésébe, az idén leginkább csontot gyűjtöttünk, újabban pedig a kenyérmaradékot, felismerve annak gazdasági fontosságát. Mindent megtettünk a Diákkaptár Ujság nagyobb körben való megismertetéséért. Havonta 100 példányt adtak el lelkes terjesztőink. Előfizetőket az új, teljes évfolyam megindulásakor fogunk gyűjteni. Felsőbb hatóságunk engedélyével negyven tanuló sikerrel próbálta meg a balesetbiztosítások megkötését. Buzgó munkájukért 2—2 P-ös jutalmat kaptak: Nagy I. a., Bachmann II. a., Wollitzer II. b., Pálfi III., Földes VI. a. tanulók. Többen, elsősorban a Földes-testvérek, szép rajzokkal segítettek a tagok buzdításában. 70 tanulónak arany, illetve ezüstjelvényt adtunk példaadó takarékoságukért; iskolánk tanulói közül mintegy 80-an különböző anyagok gyűjtésében tevékenykednek, 15-en állattenyésztéssel foglalkoznak, 50-en pedig különböző ügyeskedéssel (fűrés-faragás) tesznek szert kisebb bevételre.

A tisztikar a tagok sürgetésére elhatározta, hogy ősszel diákkaptár-vásárt rendezünk az intézetben.

14. Az állat- és növényvédelem. Tanulóinkkal megszerettük a természetet s ennek szépségeit. Az elrendelt tanulmányi kirándulások legnagyobb része ugyanezt a célt szolgálta. Cserkészeink közelről megismerték az állat- és növényvilágot. Kirándulásainkon, tanítási órákon, beszélgetések alkalmával felvilágosítottuk növendékeinket a növény- és állatvédelem szükségességéről és fontosságáról. A Gyermekhéttel kapcsolatban megrendezett majális ezért is hasznos volt.

15. Az ifjúság egészségi állapota e tanév folyamán nem volt kedvező. Az alsó osztályban elég nagyszámú rubeola, kanyaró és vörheny fordult elő, 7 tanulón vakbélműtétet végeztek. Több kéz- és lábsérüléssel megbetegedés volt. K. b. 50 esetben hosszabb ideig tartó influenza kényszerítette tanulóinkat a mulasztásra. A fogmegbetegedések száma azonban a múltéhoz viszonyítva csökkent. Tornamentességet hosszabb időre csak kevés tanuló kapott.

16. A Gyermekhét-ből az intézet kivette részét. Ez alkalommal nemcsak a főváros szegény gyermekeit támogattuk 74 P-ös pénzadománnyal, hanem az intézet által rendezett majálison a jobbmódú növendékek a tantestület buzdítására vendégül látták szegénysorsú tanulóitársaikat. A Berzsényi Dániel Gimnázium Baráti köre 30 szegény tanulóknak adott ingyen ebédet.

17. Az árvízkárosultaknak a Berzsényi Dániel Gimnázium Baráti Köre ezidén 911 P-t juttatott. Ez az összeg a majális napján rendezett táncest jövedelme.

18. Testvériskolánkul a székelyudvarhelyi katolikus gimnáziumot választottuk. Az intézet VIII. osztálya díszes selyemzástól adományozott a test-

vériskolának. Fischer Vilmos dr. vezetésével az osztály négytagú küldöttsége a Kormányzó Ur névünnepeknél ünnepélyes keretek között nyújtotta át a zászlót. A Baráti Kör áldozatkészségéből könyveket is kapott a testvériskola.

19. **Pályázatok.** Kerpel Pál gyógyszerész három történelmi pályátelt tűzött ki kidolgozásra a felső osztályu tanulók számára. A legjobb munkák jutalmazására 100.— P-t adományozott. Mindössze egy pályamunka érkezett be. Minthogy azonban a bíráló bizottság ezt a munkát nem tartotta érdemesnek a jutalomra, az összeget hasonló célra a jövő iskolai évben fogjuk felhasználni. Havas Ernő édesanyja elhalálozása alkalmából 250.— P-s alapítvány kamatait sem adhattuk ki, mert az »Édesanyám« címen kifizűött pályázat meddő maradt.

20. **Jutalmak.** A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület 50.— P-t ajándékozott szegénysorsu tanulóink támogatására. Ebből Fukász Gy. II. a. o. tanuló 30.— P-t, Nagy F. II. a. o. tanuló pedig 20.— P-t kapott. Gábor Imre 20.— P-s adományát Májer Gy. I. a. o. tanuló kapta. Rác Sándor 100.— P-s adományából Reinhard L. I. a. 12.— P-t, Szincsák T. I. a. 28.— P-t, Ágoston Zoárd III. o. 30. P-t és Lábadi A. VII. b. 30.— P-t kaptak segélyképen. Balla Miklós bányaigazgató 50.— P-s adományából 30.— P-t Sedlmayer L. VII. b. és Göcze L. III. o. 20.— P-t kaptak. A Szent István bazilika Egyházközség 20.— P-s adományából 10—10.— P-t Lábadi A. és Sedlmayer L. VII. b. o. tanulók kaptak. Az angolnyelvi tanfolyam vezetőségének 30.— P-s jutalmát kiváló előmenetelért Pálfi László III. o. tanuló nyerte el. Major József r. t. igazgató 100.— P-s adományából Kohn E. I. b., Horváth P. I. b., Verle Gy. III., Révész I. IV. és Baranyai R. V. o. tanulók részesültek 20—20.— P-s részletekben. Egy magát megnevezni nem akaró úr 100.— P-s adományából Veres I. VI. a., Kiss I. VI. b., Gévyay B. VI. b. és Dibó T. VII. b. o. tanulók 20—20.— P-s, Krausz S. VI. a. és Dobó P. VI. b. o. tanulók 10—10.— P-s jutalomban részesültek.

A Berzsényi Dániel Gimnázium Baráti Köre nagy Berzsényi plakettjét a tanári testület Gombos Gy. VIII. o. tanulóknak ítélte oda.

A Krompaszky alapítvány elmúlt évi kamatait 128.01 P-t: 64.01 P-s és 64.— P-s megosztásban Rátkay I. és Széchy L. kitüntetéssel érett növendékeink kapták. A Schmiadt-féle alapítvány kamatait, kb. 16.— P-t, az alapító által még tanított legjobb matematikus növendéke Bergsmann P. VII. b. o. tanuló, a Pollák Emil alapítvány egyesített kamatait, 17.29 P-t a német nyelvben tett szép előrehaladásáért Vető L. érettségizett tanuló nyerte. A Hosszú Nándor alapítvány kamatait idén sem adtuk ki, hanem csatoltuk a tőkéhez.

A Bersényi Dániel Gimnázium Baráti Köre 183.— P értékű könyvajándékából a következő tanulók kaptak jutalmkönyvet: I. a.: Köröshegyi G., Lovas M., Májer Gy., Nagy D.; I. b.: Gabos G., Holczer Gy., Komlós I.; II. a.: Falus T., Fukász Gy., Hannák I., Korda I.; I. b.: Pártos R., Szatmári G.; III.: Fehéri T., Sulesz B., Kepes I., Pálfi L., Solt I.; IV.: Kerényi T., Lengyel G., Messer P., Weisz A.; V.: Bock I., Bánhalmi Gy., Halász Gy., Huppert P., Menzer I., Tyma Fr., Weiner I.;

VI. a.: Fried I., Klein Gy., Krausz I., Lilienthal T., Salzberger I., Szabó M.; VI. b.: Bernhart P., Fenyő E., Dobó P., Gévay Béla, Kemenes T., Lazarovits P., Major I., Strausz Gy.; VII. a.: Hegedűs S., Lányi F., Mandl P., Rátkay T., Weisz O.; VII. b.: Bergsmann P., Dibó T., Förstner T., Kertész G., Kiszely I., Lengyel T., Molnár I., Rév. G., Sedlmayer L.

Berezstóczy György tanár könyvadományából a következő VI. a. o. tanulók részesültek könyvjutalomban: Burger T., Fried I., Krausz I. és Szabó M.

Fogadják az adományozók nemeslelkűségükért ezúton is hálás köszönetünket

21. Az országos középiskolai tanulmányi versenyen ezidén Szabolesi P. a magyarból első dícséretet nyert. Iskolánk így az állami gimnáziumok sorában most az elsők között van.

22. Idegen intézmények az intézetben. Hosszú évek óta működik intézetünkben az olasz királyi és császári követtség védnöksége alatt álló olasz nyelvtanfolyam. A Magyar Külügyi Társaság angolnyelvű tanfolyama is intézetünkben nyert elhelyezést. A Tébe leventeoktatása intézetünk udvarán, tornatermében és tantermeiben folyt. A Kőrösi Henrik Íráspedagógiai Gyűjteményt intézetünk őrzi. A Rozsnyói Öregdiákok Szövetsége üléseit itt tartotta.

Az intézet helyiségeinek méretei négyzetméterekben: a beépített terület: 2074; az udvar be nem épített része: 200; földszint: tornaterem: 144.2; tornaterem öltözője: 13.69; tanári szoba: 78.84; igazgatói iroda: 55.87; iroda: 50.10; irodai előszoba: 17.88; szülői fogadó: 20.01; igazg. lakás: előszoba 45, I. szoba 64, II. szoba 56, III. szoba 46, IV. szoba 35, konyha 24; fűtő lakása: I. szoba 21.17, II. szoba 10.58, konyha 8.64; kapus lakása: kapus szoba 24.09, I. szoba 29.2, II. szoba 21.19; kiegészítő szolga lakása: szoba 16.8, konyha 14.1, éléstár 7.04; I. emelet: fizikai előadó: 101.5; fizikai szertár: 77.21; fizikai dolgozó: 32.18; fizikai tanári szoba: 20.6; természetrajzi szertár: I: 71, II: 58; természetrajzi tanári szoba: 19.94; tanári könyvtár: 83; orvosi szoba: 21.3; kápolna: 74.1; tantermek: 25. sz. 100.32, 27. sz. 78.65, 41. sz. 75.24, 36. sz. 73. II. emelet: díszterem: 118.26; rajztanári szoba: 38.37; filológiai szertár: 33.3; ifjúsági könyvtár: 28.82; tantermek: 50. sz. 105.82, 59. sz. 102.9, 54. sz. 82.22, 56. sz. 78.37, 57. sz. 78.12, 44. és 46. sz. 77, 49, sz. 73, 12,

23. Berzsenyi Dániel Gimnázium Baráti Köre. (Takáts László főtktár tájékoztató jelentése). Eseményben gazdag volt a Berzsenyi Dániel Gimnázium Baráti Körének hatodik esztendeje. Lelkes vezetőségét az 1940—41-i évben is a nemes hagyományok igaz szeretete vezette. Megértő munkás tevékenységben mutatta meg, mennyire lelken viseli a magyar kultúra sorsát. Támogatta idén is az iskola szegénysorsú tanulóit s megadott minden anyagi lehetőséget ott, ahol a társadalmi erőnek kell megmozdulnia a magyar műveltség védelmében.

1940. karácsonyán ismét megújult a Baráti Kör karácsonyi szeretet — megemlékezése, amikor a legszentebb szeretet nevében ismét elhozta ajándékait, hogy megenyhítse vele a szegénység könnyeit s felajánlotta erőit az

ifjúságnak, 1941 februárjában vitéz Fraknóy József tanker. kir. főigazgató és Zsitvay Tibor magyar kir. titkos tanácsos, elnök fővédnöksége alatt megtartotta a Berzsényi Bált. Ennek ragyogó sikere bizonyítéka a Kör társadalmi jelentőségének. A szép anyagi bevétel a kör kulturális és szociális céljainak alkotja alapját, Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik fáradságot és anyagi áldozatot nem kímélve segítségünkre siettek. Körünk életének kimagasló eseménye volt az a szeretetben gazdag ünnepség, amellyel szeretve tisztelt díszelnökünket, vitéz Pálfi János dr. igazgatót és az intézet egykori tanárát, Halász László dr. tanügyi főtanácsost ünnepeltük a Royal szálló különtermében kinevezésük alkalmából.

1941. május 10-én a hűvösvölgyi Balázs nagyvendéglőben ismét rendeztük »Majálisunkat« s ennek tiszta jövedelmét, 911 pengőt az árvíz-károsultak támogatására fordítottuk. Dícséret illeti jótékony hölgyeink áldozatos hazafiságát, akik dr. Weiss Sándorné (trencsényi) úrnővel élükön buzgólkodtak. Köszönetet mondunk Szalmári Sándor dr. választmányi tagnak kétszázpengős ajándékáért, amellyel a szegénysorsú tanulóink kirándulási alapját növelte. Hálával kell megemlítenünk ú. v. elnökünk, dr. Lazarovits Lajos főorvos ajándékát, kinek jóvoltából majálisunk 30 szegény gyermekét megebédelttük. Az Ég jutalmát kérjük szeretetükért.

Székelly testvériskolánkat száz pengős könyvadománnyal örvendeztettük meg. Évvégi könyvjutalomra 183 pengőt juttatott egyesületünk a jómagaviseletű és előmenetelű tanulók jutalmazására, valamint Berzsényi bronz emléklakettjének mását az intézet legelső tanulójának kitüntetésére.

A tankönyv- és tandíjsegély ezévben is meghaladta az ötszáz pengőt. A kassai szlováknyelvű állami gimnáziumnak díszeskitelű zászlót ajándékoztunk.

Amidőn a Baráti Kör ezévi munkásságáról beszámolunk, kérjük a Mindenhatót, hogy a legnemesebb célok és eszmék megvalósításában ne vonja meg áldását azoktól, akik körünkben a legszentebbert, a magyar jövőért küzdenek.

III.

HATÓSÁGOK.

A budapesti V. ker. m. kir. áll. Berzsényi Dániel gimnázium fenntartója a magyar állam. Az intézet a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendelkezése alatt áll.

Vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter Hóman Bálint dr. m. kir. titkos tanácsos, Államtitkár: Fáji Fay István, m. kir. titkos tanácsos, csoportfőnök Kósa Kálmán dr. min. osztályfőnök, a középiskolai ügyosztály főnöke K. Kováts Gyula dr., miniszteri osztályfőnök.

A budapesti tankerület kir. főigazgatója vitéz Fraknóy József.

I. A TANÁRI TESTÜLET.

Folyószám	A tanár neve	Minősége	Képesítése	Szolg.éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított	Heti óra száma	J e g g y z e t
				összesen	ennél az intézetnél			
1	dr. Vitéz Pálfi János	ig.	l-tört.	23	4	Történelem: VII.a (3)	3	Az intézet igazgatója, egy. m. tanár Markó-u. 29-31.
2	Dr. Beresztóczy György	r. t.	m-n.	5	5	Magyar: I.a (5), VI.a (3) Német: V. (3), VI.a (3) Gyorsírás: IV. (2)	16	Értkezleti jegyző, Gyorsírókör vez. tan., VI.a oszt. fön. III. Petur u. 33.
3	Benkó Barnabás	r. t.	m-l.	13	4	Magyar: I.b (5), IV. (3) Latin: IV. (4), VII.a (4)	16	Tanári könyvtár öre, IV. o. oszt. fön. V. Zsitvay Leó-u. 20.
4	Dr. Bezdek József igazgató	r. t.	földr. termr.	38	6	Földrajz: I.b (3), II.a-b (2-2) VII.a (2) Természetrájz: I.b (2), II.b. (2), IV. (3)	18	IX. Lónyai-u. 37.c
5	Dr. Borzsák István	s.d. t.	l-gör.	2	2	Latin: I.a (5), II.b (5), VII.b (4) Magyar: II b (5)	19	II.b oszt. fön. IV. Havas-u. 3.
6	Bölcsházy Árpád	r. t.	sz-fiz.	6	6	Mennyiségtan: II.b (5), V. (3), VI b (3), VII b (3), VIII. (3) Fizika: III. (2)	19	Mathematikai és természettudományi kör, Sakk-kör vez. tan. V o. oszt. fön. V. Sziget u. 40.
7	Egner Sándor	r. t.	l-g-n- o-fr.	31	5	Német: IV. (4) Olasz: V., VII.a (4-4), VIII. (3)	5	V. Zsitvay Leó-u. 20.
8	Falk Zsigmond	i. f. t.	ének	7	7	Ének: I.a, I.b, II.a, II.b (2-2), III. (1)	9	Egyházi, világi karének V. Váci-út 50.
9	Dr. Fischer Vilmos	r. t.	m-n.	7	7	Magyar: VIII. (3) Német: VI.b (3), VII b (2+1), VIII (3+1) Filozófia: VIII. (2)	15	Iroda, Önképzőkör vez. tan., VIII. o. oszt. fön. VI. Szondy-u. 21.
10	Dr. Fisch Adolf	r. t.	izr. hittan	5	1	I—VIII. (2-2)	16	VI. Ó-u. 6.
11	Dr. Hanák Tibor	h. t.	sz-fiz.	2	2	Mennyiségtan: II.a (5)	15	Közoktatási Tanácshoz beosztva IX. Sobiesky J.-u. 28.
12	Dr. Holma István	r. t.	kat. hittan	35	33	I.a, II.a, III., IV. (2-2)	8	Exhortáció I. Alkotás-u. 31.
13	vitéz Horváth Antal c. igazgató	r. t.	l-tört.	31	18	Latin: III. (4) Történelem: III., IV., V., VI.a (3-3) Gazdaságtan: VI.a (2)	18	III. o. oszt. fön. Vecsés, Sándor-u. 16.

14	Horváth Gyula	r. t.	testn.	5	5	Testnevelés : I.a, II.b, III., V., VI b., VII.b (3-3)	18	Sportkör vez. tan. Cserkészparancsnok Vecsés, Batthyány-u. 5.
15	Dr. Illyés Antal	orvos	eg.	3	2	Egészségtan : IV., VIII.	2	Iskolaorvos IX. Bakáts-tér 10.
16	Dr. Kardos Tibor	r. t.	l o.	9	9	Olasz : VI a, VI b, VII b, (4-4)	12	Egyet. m. tanár Szász Károly-u. 3.
17	Luttor Ignác c.ig.	r. t.	rajz	18	18	Szépírás : I.a, I.b (1-1) Rajz : VIII. (1)	3	Tanulm. felügyelő XIV. Aréna-út 29.
18	Dr. Mező Ferenc c. ig.	r. t.	l-gör.	29	6	Latin : V., VI.a, VI.b, VIII. (4-4)	16	Filológiai szertár 6re, VI.b oszt. fön. II. Margit-körút 50-52.
19	Dr. Szakáts Ödön	r. t.	testn.	12	4	Testnevelés : I b, II a, IV., VI a, VII.a, VIII. (3-3)	18	Sportkör vez. tan. I. Hidegkuti-út 18.
20	Dr. Szentgyörgyi László	r. t.	m-l.	31	20	Magyar : II.a (5) Latin : I.b, II.a (5 5)	15	II.a oszt. fön. II. Trombitás u. 21.
21	Szepesdi Sándor c. ig.	r. t.	m-n.	31	14	Magyar : III. (4), VII.a (3) Német : III. (4), V. (3), VII.a (2)	16	Ifjusági könyvtár 6re, VII.a oszt. fön. IX. Ráday-n. 32.
22	Takáts László	r. t.	tört-földr.	10	7	Történelem : VI.b, VII.b, VIII. (3-3) Földrajz : II.b (4), III., VII b (2-2) Gazdaságtan : VI.b (2)	19	Földrajzi, történelmi szertár 6re, VII.b oszt. fön. I. Várkok u. 12.
23	Dr. Tóth Lajos	r. t.	kat. hittan	6	1	V-VIII. (2-2)	8	X. Szent László-tér 11.
24	Tyma Lajos	r. t.	sz.-fiz.	30	6	Mennyiségtan : I.b (4), III (3) Fizika : VII.b, VIII. (4-4) Osztályfőnöki : I.b (1)	16	Tandijkezelő, fizikai szertár 6re I.b oszt. fön., ig. h. V. Tátra-u. 21.
25	Vajk Lajos	r. t.	rajz	22	5	Rajz : I.a, I b, II.a, II.b, III., IV , V., (2-2) VII.a, VII.b (1-1)	16	Rajzszertár 6re Rákospalota, Bocskay u. 98.
26	Dr. Vajthó László	r. t.	m-n.	29	16	Magyar V., VI.b, VII.b (3-3)	9	Egyet m. tanár, tanulm. felügyelő XII. Fery Oszkár-u. 47.
27	Dr. Varga Sándor	r. t.	földr. termr.	34	22	Földrajz : I.a (3) Természetrájz : I.a (2), V. (5) Vegytan : VI.a, VI.b (3-3)	16	Természetr. szer. 6re, tanulm. felügyelő III. Zsigmond-tér 8.
28	Zékány Gyula	r. t.	sz.-fiz.	15	4	Mennyiségtan : I.a (4), IV., VI a, VII.a (3-3) Fizika : VII.a (4) Osztályfőnöki : I.a (1)	18	I.a oszt. fön. I. Karácsonyi-út 9.

2. Nyugalmazott tanárok:

Krompaszky Miksa c. tanker. kir. főigazgató, az intézet ny. igazgatója, volt országgyűlési képviselő. Szaktárgyai: földrajz-természetradj. Szolgálati éveinek száma 34, ebben az iskolában 13. (Lakik: VI., Andrásy-út 77.)

Ambrózy Pál, ny. tanár, c. igazgató. Szaktárgyai: latin-görög. Szolgálati éveinek száma 35, ebben az iskolában 19. (Lakik: IV., Váci-u. 57.)

Goldziher Károly dr. ny. tanár, főisk. r. tanár, műegyet. m. tanár. Szaktárgyai: matematika-fizika. Szolgálati éveinek száma 24, ebben az iskolában 2. (Lakik: I., Mészáros-utca 12.)

Márffy Oszkár dr. m. kir. kormányfőtanácsos, t. ü. főtanácsos, ny. gimn. igazgató, egyetemi magántanár. Szaktárgyai: latin-görög. Szolgálati éveinek száma 35, ebben az iskolában 17. (Lakik: II., Margit körút 26.)

Szmetana Gusztáv c. gimn. igazgató, ny. tanár. Szaktárgyai: művészeti és geometriai rajz. Szolgálati éveinek száma 35, ebben az iskolában 34. (Lakik: V., Alkotmány-utca 23.)

Virág Oszkár ny. tanár. Szaktárgyai: matematika-fizika. Szolgálati éveinek száma 38, ebben az iskolában 38 év. (Lakik: V., Kresz Géza-utca 24.)

3. Vallástanárok:

A rendes órarend keretén kívül tanítottak: **Mórocz Sándor** evangélikus vallástanár (lakik: Budapest, VII., Domjanich-u. 38. sz.), **Losonczy Lajos** református vallástanár (lakik: VIII., Thék Endre-u. 43b. sz.), **Pethő István** unitárius vallástanár (lakik: Pestszenlőrinc, Állami-telep 125/2.).

4. Rendkívüli tárgyak tanárai:

Dr. Fischer Vilmos r. tanár és **Szepesdi Sándor** c. ig. vezették a német társalgási gyakorlatok 2—2 csoportját, heti 2—2 órában.

Egner Sándor és **dr. Kardos Tibor** az olasz társalgási gyakorlatokat tartották 1—1 csoportban, heti 2—2 órában.

Vajk Lajos tanította a rendkívüli rajzot az V. o.-ban, heti 2 órában.

Horváth Gyula r. tanár tanította heti 2 órában a yívást.

Tyma Lajos és **Zékány Gyula** r. tanárok heti 2—2 órában tartották a fizikai gyakorlatokat.

Dr. Varga Sándor r. tanár biológiai és vegytani gyakorlatokat tartott, heti 2 órában.

5. Altisztek.

Hunyadi András kapus, Kele János szakaltiszt, Szloska Gyula napi-béres napszámos, özv. Bartl Alajosné napibéres takarítónő.

A TANÁRI KAR TÁRSADALMI ÉS IRODALMI MUNKÁSSÁGA

Vitéz Pálfi János dr., egyetemi magántanár, »Egyiptom kultúr-története, különös tekintettel a gazdasági viszonyokra« című tárgykörből. Kollégiumot tartott a budapesti kir. m. Pázmány Péter tudományegyetemen mindkét félévben. Ugyancsak az egyetemen tartott prozemináriumi gyakorlatot »Az ókori Kelet népeinek kultúrtörténete« köréből. Előadásokat tartott a Képzőművészeti Főiskolán rendezett átképző tanfolyamon a történelemből és alkotmánytanból. A Vitézi Rend tagja, a Tanárok Nemzeti Szövetségének alelnöke és a szövetség filológiai-történelmi szakosztályának elnöke, az Országos Középiskolai Tanáregyesület igazgatósági és ugyanezen egyesület Jóléti Bizottságának tagja, a Teleia igazgatósági tagja, a Szepesi Szövetségnek, a Magyar Keleti Társaságnak, a Lőcei Öregdiákok Egyesületének, a Katolikus Tanáregyesületnek választmányi tagja, az Universum mozgószínház rt. igazgatósági tagja, a Berzsenyi Dániel Gimnázium Baráti Körének tb. elnöke, az Oktatófilmek Bíráló Bizottságának meghívott szakértője, az Oktatófilm Kirendeltség Pedagógiai Bizottságának és a Pedagógiai Társaságnak tagja. Szerkesztett és írt történelmi tankönyvet a gimnázium VII. o. számára. Előadásokat tartott több kultúregyesületben. Írt bírálatokat. Elnökölt az Országos Nőképző Egyesület Veres Pálné leánygimnáziuma A) csoportjának érettségi vizsgálatán. Emléklapos százados. Kitüntetései: III. o. katonai érdemkereszt a kardokkal, I. és II. o. ezüst vitézségi érem, Károly csapatkereszt, Sebesülési érem és II. o. német vaskereszt.

Benkó Barnabás. Az Orsz. Középisk. Tanáregyesület választm. tagja. A Rimaszombati Öregdiákszövetség főtitkára. Előadást tartott a Budapesti Tanári Körben »Az önképzőkör problémái« címen.

Borzsák István dr. egyetemi magántanár, latin filológiai prozemináriumi gyakorlatokat vezetett a budapesti Pázmány-Tudományegyetem bölcsészeti karán. Classica philológiai tárgyú cikkeket írt és előadásokat tartott. A Budapesti Philológiai Társaság és a Parthenon választmányi tagja.

Beresztóczy György dr., okleveles kántor. Vezette a rómaifürdői róm. kat. egyházközség énekkarát. Kultúrestéket rendezett. Előadást tartott »Az Egyház Krisztus gondolata«, »Az óceán«, »Az aggteleki cseppkőbarlang« címmel.

Fischer Vilmos dr. az Országos Középiskolai Tanáregyesület Budapesti Köre titkára. A német követség védnöksége alatt működő német nyelviskola tanára. Az Országos Közoktatási Tanács Tankönyvügyi Bizottsága megbízásából több tankönyvbírálatot írt. E tanév végén a Deutsche Akademie ösztöndíját nyerte el.

Horváth Gyula testnevelési tanár emléklapos zászlós, a felvidéki emlékérem tulajdonosa, a 41. sz. Berzsenyi Dániel cserkészcsapat parancsnoka, a Magyar Labdarúgó Szövetség országos fegyelmi előadója, az M. L. Sz. Duna-Tisza közí kerülete ifjúsági kapitánya, az M. L. Sz., KISOK.

bizottság tagja, az M. L. Sz. Edzők Testülete tanácstagja, a vecsési MOVE választmányi tagja, a vecsési Levente Egyesület tanácstagja.

Kardos Tibor dr. egyetemi magán tanár, a budapesti Olasz Kultúrintézet tanára, a budapesti Filológiai Társaság, az Irodalomtörténeti Társaság, a Parthenon választmányi, a Magyar Történeti Társulat, a magyar Goethe Társaság rendes tagja. A pécsi Erzsébet Tudományegyetemen az 1940—41. tanév első félévében előadást hirdetett: »Árgirus széphistóriája« címen (heti két óra), a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen az 1940—41. tanév első és második felében prozemináriumi gyakorlatot: »Bonfini Rerum Ungaricarum Decadese« és »Brutus Mihály Magyar Históriaja« címen, heti egy-egy órában. Tankönyvbírálatokat írt az Orsz. Közoktatásügyi Tanács Tankönyvi Bizottsága számára. Ez évben megjelent nagyobb tanulmányai: »Mattia Corvino, re umanista«, »La Rinașcita«, »L'Ungheria negli scritti degli umanisti italiani«, Corvina. Önállóan megjelent munkája: »Középkori kultúra, középkori költészet. A magyar irodalom keletkezése.« A Magyar Történelmi Társulat Könyvei, VII. Kisebb cikkeket, bírálatokat írt a Jugoszlavensko-Madjarska Revijában, Századokban, Diáriumban, Tanáregyesületi Közönyben. Előadásokat tartott a Rádióban és a Magyar Könyvbarátok Szövetsége soproni vándorgyűlésén.

Luttor Ignác, c. gimn. igazgató, emléklapos honvédtüzér hadnagy, a Károly-csapatkereszt, a háborús emlékérem és a II. oszt. ezüst vitézségi érem (kétszeres) tulajdonosa; a reformírásktatás ügyének felügyelője, a Szépírástanítókat Vizsgáló Áll. Bizottság és a Magyar Szabványügyi Bizottság tagja, a Kőrösi Henrik Íráspedagógiai Gyűjtemény öre, a M. Rajztanárok Orsz. Egyesületének választmányi és propagandabizottsági tagja, az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola mb. óraadó tanára, a Szfőv. Pedagógiai Szeminárium előadója; az Uj Idők Lexikona és az Egys. M. Gyorsírás Könyvtára munkatársa. Mint meghívott szakértő, tagja a szabványos füzeteknek művészi fedélrajzzal való ellátására alakult szűkkörű albizottságnak. Írástanmeneteket bírált, középiskolákat és képzőintézeteket látogatott. Tanfolyamszerű előadásokat tartott a budapesti, budapest-vidéki, kassai és székesfehérvári tankerületekben, Pannonhalmán, a Szent Benedek-rend főiskolájában és Sárospatakon, a körzeti iskolafelügyelők értekezletén. Bevezető előadást tartott a Baross Női Tábor reklám- és kirakatdíszítési értekezletén. A r. k. iskolák Betűbokréta c. ABC-könyvének írásmintáit az egységes magyar Zsinórírásnak megfelelően átdolgozta, a Betűvetés c. ABC-hez kiadott vezérkönyvet felülvizsgálta, a ref. ABC-hez kiadott vezérfonalban az írástanítás elméleti részét szerkesztette. Népiskolai tanulók kézírásából, a vidéki tanítók tájékoztatására tanmeneteket gyűjtött. A most folyó németországi latinbetűs írásreform egyik vezéregyénisége: F. Kuhlmann tanár részére a magyarországi írástanítás eszközeiből és kiváló eredményeiből tájékoztató gyűjteményt küldött. — Részletesen bírálta a Gyermekevilág c. ABC-könyv és a hozzátartozó Utmutató eltéréseit, s a bírálatall együtt módszerezegységesítő javaslatot nyújtott be az Orsz. Közoktatási Tanács Tankönyv Bizottságához. A rajz- és írástanítás előgyakorlatainak egyeztetése, továbbá a díszítőírás alaptípusa és a zsinórírás alapfokozata szorosabb kapcsolatának megteremtése, továbbá a rajztanárjelöltek kötelező íráspedagógiai kiképzése tárgyában

az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskolához tett előterjesztést. A diszító-írásnak a kereskedelmi középiskolában való eredményes tanítása érdekében javaslatot terjesztett a Kereskedelmiiskolai Tanárok Orsz. Egyesületének választmányára elé.

Mező Ferenc dr., c. gimn. igazgató, az 1928. évi amszterdami olympia irodalmi (szellemi) részének bajnoka, emléklapos százados, a hadiékítményes III. oszt. Vaskoronarend lovagja, a hadiékítm. III. oszt. katonai érdemkereszt, a bronz Signum laudis (mindhárom a kardokkal), a Magyar Érdemérem, a Károly-csapatkereszt, a Sebesülési érem, a Háborús emlékérem, az Orsz. Testnevelési Tanács aranyérmének és a Német olympiai díszjelvény II. osztályának tulajdonosa, az Erdélyi Sportúrók Egyesülete, a Gyopár Túrista Egylet tb. tagja, a Nemzeti Sport Club örökös tb. tagja, a Nagykanizsai Irod. és Műv. Kör dísztagja, a Lipótvárosi Társaskör és a Nemzeti Sport Club alelnöke, a Mátyás gimn. Öregdiákok Egyesületének tb. elnöke, stb. Irodalmi működése: Cikkeket, tanulmányokat írt folyóiratokba és napilapokba. Különlenyomatban megjelent »Az ókori távolugrás« c. tanulmánya. Az Uj Idők Lexikonának munkatársa. Szerkesztette a Kultúra rt. kiadásában megjelent Tanári zsebkönyv és Diáknaplár 1940—41. évfolyamát. Előadást tartott a rádióban Egy ókori sportesalád címen és több ízben a II. ker. Tűzharcos főcsoportban. Az Olympiában 1937—40. közt végzett újabb ásatásokat is az ő javaslatára indították meg a németek.

Szakáts Ödön dr. a Kolozsvári Egyetemi Atlétikai Club tagja. A Magyar Országos Tornaszövetség intézőbizottságának tagja. A MOVE országos művezetője és tornász-titkára. A MOVE Óbudai Torna Egylet művezetője. Tornaszövetségi versenybíró. A Kolozsvári Közgazd. Alkalmazottak Sport Egyesületének fővárosi képviselője. Cikkeket írt a Magyar Tornában. A Tornaszövetség megbízásából Kolozsváron több előadást tartott és megrendezte az erdélyi tornász bajnokságokat és az első magyar tornaünnepélyt. A Budapest szföv. V. ker. katonai parancsnokság megbízásából leventenapot rendezett.

Takáts László, rendes tanár. A pápai Pro Ecclesia et Pontifice érdemkereszt tulajdonosa, az Országos Középiskolai Tanáregyesület választmányi tagja, a tabáni római kat. egyházközség tanácstagja és kultúrszakosztályi elnöke, a tabáni Credo ü.-v. elnöke, a tabáni Karitás igazgatója, a Berzsenyi Dániel Gimnázium Baráti Körének főtitkára, az Americana Transsylvania dominusa, a Mátyás király gimnázium Öregdiák Egyesülete választmányi tagja, az Urak Mária Kongregációjának, a Földrajzi és Pedagógiai Társaságnak tagja. Megemlékezést tartott az iskola erdélyi felszabadulási ünnepélyén, előadást tartott a Középiskolai Tanáregyesület Budapesti Körében, »A kirándulások pedagógiai értéke« címen, előadássorozatot a tabáni Credóban és kultúrestjein, »Az állam szociális feladatai és az új társadalom«, a római-fürdői rk. egyházközség kultúrestjén »Az egyház és az állam« címen. Cikket írt az Egyházközségi Tudósítóban »Üzen a Credo« címen. Rendezte a Berzsenyi Dániel Gimnázium Baráti Köre majálisát az árvízkarosultak javára.

Vajthó László dr. egyetemi m. tanár. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság választmányi, a

Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtörténeti Bizottságának meghívott tagja. A Zeneművészeti Főiskolán, a Műegyetemen magyar irodalmat tanított. A debreceni egyetemen Bessenyei Györgyről adott elő. Könyvnapj műve: Halhatatlan magyar irodalom (Kir. M. Egyetemi Nyomda). Kormánybiztos volt a Kecskeméti Ref. Leánygimnáziumban. A Magyar Irodalmi Ritkaságok, A Tanítás Problémái, Magyar Írók c. sorozatok szerkesztője.

Varga Sándor dr. tanulmányi felügyelő, emléklapos főhadnagy, a kardokkal ékesített ezüst és bronz Signum Laudis, a Károly-csapatkereszt tulajdonosa. A Magyar Túrista Egyesület központi választmányának tagja, a Magyar Túrista Egyesület rozsnói Felsőgömöri Osztályának tiszteletbeli elnöke, a rozsnói Kereskedelmi Társulat dísztagja, a Rozsnói Öregdiákok Szövetségének alapító tagja és öt cikluson át főtitkára. A Magyar Turisták Lapjának, a Rozsnói Híradó, a Sajóvidék állandó munkatársa, a Rozsnói Öregdiákok Szövetsége időszaki kiadványainak megalapítója és szerkesztője. A M. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium kormányképviselőnek küldte ki a budapesti ágostai hitvallású evangélikus leánygimnázium VIII. a. és b. osztályaiban az 1940—41. iskolaév végén tartott érettségi szóbeli vizsgálatokra. A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium megbízásából az 1940—41. tanév második felében előadást tartott heti két órában a magyar földrajzból, a Képzőművészeti Főiskolán, az Országos m. kir. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, a m. kir. Képzőművészeti Főiskola és az Országos m. kir. Színművészeti Akadémiának a felszabadult, visszacsatolt Erdélyből beíratkozott halgatói részére. A budapesti tanterület kir. főigazgatójától iskolalátogatásra kapott megbízást és az 1940—41. évre a Budapest Székesfővárosi Mezőgazdasági középiskola és Székesfővárosi Községi Kertészképző Intézet tanulmányi felügyeletével bízott meg. Megszervezte a Rozsnói Öregdiákok Szövetségének ezévi XV-ik budapesti közgyűlését, előkészítette a Magyar Turista Egyesületnek a gömörmezei Gombaszög határában fekvő, Nagy Lajos király idején épült, később erődé alakított pálosrendi templom romján ez évben felállítandó emléktábla leplezési ünnepségeit.

VI.

A TANÍTÁS ANYAGA.

Intézetünk az új középiskolai törvény értelmében a 4 évvel ezelőtt megkezdett átalakulást folytatta. Az idén a VI. osztály is átalakult gimnáziummá. Így már csak a VII—VIII. osztály reálgimnázium. A felsőbb osztályokban második modern nyelvként az olasz nyelvet tanítjuk.

VII.

AZ 1940-41. TANÉVBEN HASZNÁLT TANKÖNYVEK.

I. osztály: v. Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin olvasó és gyak. I. Latin nyelvtan. Karl—v. Temesy: A magyar föld és népe I. Nagy J. Béla: Magyar nyelvtan I. Gondán—Magasi—Nagy: Magyar olvasó I. Greguss—Karl: Természettan I. Mérey—Endrédi—Sárközy: Mennyiségtan I. oszt. Kozma—

Kőrösi: Földr. atlasz. Luttor: Az új írásmód tanmenete. Példatár. Toll és betű. A díszítőírás szabályai. Harmath—Karvaly: A magyar fiúk nótáskönyve.

II. osztály: v. Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin olvasó és gyak. II. v. Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin nyelvtan. Greguss—Karl: Természetráajz II. Kozma—Kőrösi: Földrajzi atlasz. Mérey—Endrédy—Sárközi: Mennyiségtan II. oszt. Karl—v. Temesy: A világrészek leíró földrajza II. oszt. Gondán—Magasi—Nagy: Magyar olvasókönyv II. oszt. Nagy J. Béla: Magyar nyelvtan II. oszt. Harmath—Karvaly: Magyar fiúk nótáskönyve, II.

III. osztály: v. Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin nyelvtan I—VIII. v. Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin olvasókönyv III. oszt. Kogutowicz: Földrajzi atlasz. Mérey—Endrédy—Sárközi: Algebra és mértan III. oszt. Marczinkó—v. Pálffy—Várady: Magyar nemzet elbeszélő története. Tordai—Magasi: Magyar olvasókönyv III. Thienemann—Schwartz: Német nyelvkönyv I. Barthos—Kurucz: Tört. atlasz, Magyarország. Renner: Természettan. Nagy J. Béla: Magyar nyelvtan, III—IV. o. Karl—v. Temesy: Általános földrajz. Harmath—Karvaly: Magyar fiúk nótáskönyve.

IV. osztály: Bodrossi—Hoffer: Ásványtan, IV. o. v. Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin nyelvtan, v. Esztergomy—Gaál—Nagy: Latin olvasó, IV. Nagy—Péterffy: Arany: Toldi. Marczinkó—v. Pálffy—Várady: Az antik világ. Nagy J. Béla: Magyar nyelvtan, III—IV. o. v. Somogyi—Sulyok: Magyar irodalmi olvasó, IV. o. Thienemann—Schwartz: Német nyelvkönyv, II. Radnay: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve, I. rész. Bartos—Kurucz: Történelmi atlasz, ókor. Mérey—Endrédy—Sárközi—Lovas: Algebra és mértan, IV. o. Bárczi: Egészségtan.

V. osztály: Wagner—Gaál—Oswald: Római régiségek. Kaiblinger: Rövid német nyelvtan. Barthos—Kurucz: Történelmi atlasz, közép- és újkor. Jávorka—Csapody: Növényhatározó. Édes—Nagy: Livius szemelvények. Antal—Gaál: Lírai szemelvények. Reibner: Latin mondatlan. Meywald—Mészáros: Görög olvasó- és gyakorlókönyv, I. Maywald—Vayer—Mészáros: Görög nyelvtan. Thienemann—Schwartz: Német nyelvkönyv, V. o. Boros—Szabó: Olasz nyelvkönyv, V. oszt. Greguss—Karl: Az élők világa. Marczinkó—v. Pálffy—Várady: Középkor és újkor története. Mérey—Endrédy—Sárközi—Lovas: Algebra és mértan, V. oszt. Nagy J. Béla: Magyar nyelvi olvasó, V—VI. v. Somogyi—Sulyok: Magyar irod. olvasókönyv, V. oszt.

VI. osztály: Wagner—Gaál—Oswald: Római régiségek. Kaiblinger: Rövid német nyelvtan. Barthos—Kurucz: Történelmi atlasz, közép- és újkor. Lóky B.: Négyjegyű logaritmuskönyv, v. Somogyi—Sulyok: Magyar irodalmi olvasókönyv. Nagy: Magyar nyelvi olvasókönyv, V—VI. o. Marczinkó—Pálffy Várady: A legújabb kor története, a francia forradalomtól. Barthos—Kurucz: Tört. atlasz. A legújabb kor. Csóka—Zibolen: Gazd. és társ. ismeretek, v. Esztergomy—Édes: Szemelv. Ciceróból. Márkus: Szemelv. Vergilius Aeneidéből. Maywald—Vayer—Mészáros: Görög olvasó- és gyakorlókönyv. Maywald—Vayer—Mészáros: Görög nyelvtan. Thienemann—Schwartz: Német nyelvkönyv, III. r. Kaiblinger: Rövid német nyelvtan, V—VIII. oszt. Boros—Szabó: Olasz nyelvkönyv. Bodrossi: Vegytan. Mérey—Endrédy—Sárközi—Lovas: Al-

gebra és mértan, VI. oszt. Lóky: Négyjegyű logaritmuskönyv. Wagner—Gaál—Oswald: Római régiségek.

VII. osztály: Pintér: A magyar irodalom története, I. r., 7. kiadás. Reibner: Szemelvények O. Plinius leveleiből. Kerényi: P. Vergilius Aeneise, II. Wagner—Gaál—Oswald: Római régiségek. Fest: Az olasz irodalom kincsei, I. Miklós—Kaiblinger—Koszó: Német nyelvkönyv a VII. o. sz. Kaiblinger: Rövid német nyelvtan. Mika—Marczinkó: Világtörténet, VII. o. Barthos—Kurucz: Tört. atlasz, legújabb kor. Karl—Vargha: Földrajzi világgép, VII. o. sz. Kozma—Kőrösi: Rendsz. földrajzi atlasz. Fornvald—Szijártó: Kísérelti fizika, I. Lévay—Kronberger—Schmiedt: Algebra VII. Geometria VII. oszt. Lóky B.: Négyjegyű logaritmuskönyv. Biró: Műalkotások könyve VII—VIII.

VIII. osztály: Pintér: Magyar irodalom története, II., 6. k. Reibner: Latin alak- és mondattan. Édes—Esztergomy: Tacitus. Wirth: Szemely. Horatius műveiből, 6. k. Wagner—Gaál—Oswald: Római régiségek. Fest A.: Az olasz irodalom kincsei, II. Lux—Theisz: Rendszeres német nyelvtan. Marczinkó—v. Pálffy: Magyarország története, VIII. oszt. számára. Barthos—Kurucz: Magyar történelmi atlasz. Fornvald—Szijártó: Fizika, II. Lévay—Kronberger—Schmidt: Algebra III. r., a 7—8. oszt. számára. Lévay—Kronberger—Schmidt: Geometria III. r., a 7—8. o. számára. Lóky B.: Négyjegyű logaritmuskönyv. Kornis: Pszichológia és logika. Biró: Műalkotások könyve, VII—VIII. o. sz. Miklós—Kaiblinger: Német nyelvkönyv, VIII. Fodor—Gerlőczy: Egészségtan.

Segédkönyvek: Akadémiai helyesírás. Pintér: Magyar nyelvvédő könyv. Burián: Latin-magyar és magyar-latin iskolai szótár. Bitter—Puh: Német-magyar és magyar-német szótár. Calabro P.: Grammatica Italiana. Kastner J.: Olasz-magyar iskolai szótár. Jávorka: A magyar flóra határozása, I—IV. Baloghné: Állatföldrajzi atlasz. Földrajzi füzet (Tud. és Honv. sorozat). Fornvald—Kiricsi—Péchy: Fizikai füzet (Tud. és Honv. sorozat) I—II. Márffy—Calabro: Olasz-magyar beszédgyakorlatok. Calabro: Gram. Italiana. Schiller: Wilhelm Tell (Reclam). Weber—Goethe: Hermann und Dorothea.

VIII.

IFJÚSÁGI EGYESÜLETEK.

Berzsenyi Dániel önképzőkör. Most töltötte be az Önképzőkör, ez a sajátosan magyar intézmény fennállásának százötvenedik évét. Az első ilyen társaságot 1790. márciusában alapította ötödmagával Kis János — a későbbi lelkes író s Kazinczy hú barátja, — akkor még a soproni evang. gimnázium húszadik évében járó tanulója. A nemes eszmékért mindig lelkesülő ifjúság ez időben is megértette a kor szavát és a II. József halála után megindult hazafias mozgalmak idején a magyar nyelv és irodalom ügyének ápolásával és saját lelke művelésével készült a megvívandó nagy szellemi harcokra. A soproni Magyar Társaság szinte mintája lett az ország sok gimnáziumában megalakult önképzőkörnek, s ezekben a kis-akadémiákban az ifjúság s egy-egy fiatal tanár kezdeményezésére, buzgó és valóban az életre előkészítő munka folyt.

Az önképzőkörök fénykora a múlt század 30-as, 40-es éveire esik. Elég, ha csak a pápai ref. kollégium körére gondolunk, ahol Petőfi és Jókai mellett egész sereg, később országosnevű egyéniség aratta első sikereit. A kiegyezés korában az önképzőkör már a középiskolai tantervbe beilleszkedő szerényebb gyakorló-egyesületté vált. Művelődéstörténeti értéke azonban ekkor is igen jelentős. A diákságot nyilvános szereplésre, közösségi életre, korlátok közt mozgó vitatkozásra neveli, alkalmat ad képességei, hajlamai kifejtésére. Sok nagy emberünk pályája indult el az önképzőkörből.

Iskolánkban Lonkay Antal tanár buzgólkodására 1862-ben alakult meg az önképzőkör, s 1881-ig a diákság igen lelkes részvételével működött. 1881-ben a tanári testület arra való hivatkozással szüntette meg az egyesületet, hogy az ifjúság tanulását nagy mértékben akadályozza. Ez évek munkás tagjai közül megemlíthetjük a még ma is élő id. Színyey Józsefet (ny. egyet. tanár, a legkiválóbb finn-ugor nyelvészünk), az elhunyt Fejérfalvay Lászlót (jeles történettudósunkat) és Márkus Dezsőt (a milléniumi évek jeles jogi íróját), kik a kör főtisztviselői voltak. 1892. febr. elején Császár Árpád tanár vezetésével újraéled a kör, és az ifjúság — az évkönyvek adatai szerint — ismét nagy lelkesedéssel dolgozik. Ez időtől fogva a Deák Ferenc-ünnepély évente állandósul, s 1903. elejétől a kör neve: Deák Ferenc Önképzőkör. Az évi ülések száma néha a 40-et is eléri, a tagok munkássága pedig a szépirodalom területén túl a közérdekű tudományos kérdésekre is kiterjed, s a szavalatok mellett sok a szabadelőadás is. Ekkor szerepelnek a körben, hogy egy párat megemlítsünk: Szini Gyula (író), Szemere Samu (filozófiai író), Zsitvay Tibor (ny. igazságügyminiszter). Igen élénk a világháborút megelőző évek munkássága is, különösen azért, mert három lelkes tanár: Ady Lajos, Benedek Marcell és Lengyel Miklós, egymást támogatva vesznek részt az ifjúság irányításában. A forradalmak lázító hatását az egyesület csakhamar kiheverte. 1922. május óta a kör névadó patrónusa Berzsényi Dániel lett. Az ifjúság a legújabb időkben is nagy kedvvel dolgozik. Az első alapítók példája, a múlt hagyományai arra figyelmeztetik a magyar középiskolák tanulóit, hogy az önképzőkörben megszokott alkotó munka és közösségi élet gyakran kezdete egy-egy sikerekben gazdag s hazaszeretettől vezérelt életpályának.

Az önképzőkörök egyetemleges jelentősége ma abban van, hogy tehetős és áldozatos életre is kész egyéniségeket nevel a megújuló Magyarországra részére.

Benkő Barnabás.

Körünk ezidei működése. Vezető tanár: Fischer Vilmos dr. Ifj. elnök: Havas György. Alelnök: Gadó Tamás. Főtktkár: Szabolcsi Péter. Jegyző: Strasser György. Könyvtáros: Schiffer Péter. Pénztáros: Statter Tibor. Háznagy: Lukács János.

A kör 12 felolvasó és 3 válaszmányi ülést tartott. Az átlagos létszám 50—70 volt. Idén sikerült az alsóbb V—VI. osztályok tanulóit is belevonni az intenzívebb munkába, ami nagyon emelte az ülések érdekességét. Erdély visszatérése alkalmából díszülést tartottunk, ahol ünnepélyes keretek között emlékeztünk meg a visszatért országrészről. Intézetünk mat. és műv. körének közreműködésével dísztermünkben ugyanebből az alkalomból emlékülést tartottunk, az egész tanári kar és az ifjúság jelenlétében.

Megrendeztük a szokásos versenyeket is. Szavalóverseny eredménye: 1. Ausch Péter, 2. Heller J., 3. Feldmann. Szónokverseny eredménye: 1. Havas Gy., 2. Strasser Gy., 3. Schwarcz Gy. Alsós szavalóverseny eredménye: 1. Gyurica T. Idézetverseny eredménye: 1. Rába R., 2. Dick J., 3. Kovács L. Megtartott pályázataink közül különösen a műfordítási pályázat iránt mutatkozott nagy érdeklődés.

Matematikai és Természettudományi Kör. Vezető tanár: Bölcs házy Árpád. Ifj. elnök: Halász A. VIII. Alelnökök: Basseliches P. VIII. és Hacker J. VIII. Háznagy: Gellért F. VIII. Könyvtáros: Statter T. VIII. Jegyző: Vető L. VIII. Pénztáros: Haász I. VIII.

Az elmúlt évben 20 ülést, valamint 2 választmányi ülést tartottunk, az V—VI. és a VII—VIII. osztályok számára. Az előadások tárgya részint az iskolai anyag kiegészítésére szolgált, részint pedig már magasabb jellegű volt. Az előbbiekhöz tartoztak a sorbafejtésről, a szférikus trigonometriáról, a polynomiális tételről, a váltóáramok tulajdonságairól, a tehetetlenségi nyomatékról és a parciális törtintegrálásról szóló előadások. A magasabb tárgykörű előadások közül különösen Hacker J. VIII.: A gázok fajhője (a diabotikus állapotváltozás), Meitner T. VIII.: Az indeterminizmus a modern fizikában, Bergsmann P. VII. b.: Relativitás-elmélet és Acél J.—Krausz J. VI.: Differenciál-egyenletek váltak ki. Ezekon kívül azonban még számos előadás hangzott el a természettudományok legkülönbözőbb ágairól.

Ez évben is megrendeztük a Csöpey-émlékversenyt. Eredménye: VII—VIII. 1. Bergsmann P. VII., 2. Krausz J. VI., 3. Friedmann J. VIII. V—VI.: 1, Dobó P. VI., 2. Krausz I. VI. 3. Acél J.—VI.—Huppert P. V.

A folyóiratok közül a Természettudományi Közönyt, Csillagászati Lapokat és a Botanikai Közleményeket járattuk.

Berzsenyi Dániel gimn. »Lotz Károly« művészeti kör. Vezető tanár: Vajk Lajos. Ifjúsági elnök: Beér János VIII., alelnök: Ascher György VIII., főtitkár: Szilágyi Gábor VIII., titkár: Széchy László VIII., pénztáros: Fejér György VIII., háznagy: Glass Tamás VIII., jegyző: Zulik Róbert VIII., könyvtáros: Dannenberg A. György VIII.

A kör 10 rendes felolvasóülést tartott.

Célkitűzéseinkhez híven igyekeztünk kihasználni azokat a lehetőségeket, melyeket a kör gyönyörű anyaga, a művészetek nyújtottak. Leginkább a művészetek végső eredményét és célját vizsgáltuk különböző szempontokból. Tisztán adatszerű felolvasásokat mellőztünk. Valamivel több teret engedtünk a zeneművészeteknek, mert a rendelkezésünkre álló rádió-gramofonunkkal halhatatlan műveket hozhattunk körünk ifjúsága elé, azokat részletesen megismerhettük és tárgyalhattuk. Így sok szép, élvezetes és tanulságos ülést tartottunk.

Erdély egy részének visszatértekor az önképző és matematikai körrel együttes díszülést rendeztünk, melyen körünkhöz méltóan szerepeltünk.

Előadóink közül Szilágyi Gábor VIII. »Beethoven hegedűversenye« és »Világhírű dalok« c. hanglemezekkel kísért felolvasásai aranykönyvi megőrkítésben részesültek.

A **fotókört** ezévbén is Varga Sándor dr. tanár vezette. Az ő felügyelete és irányítása mellett dolgoztak az önként jelentkező tanulók. Résztvettünk a IV. Országos Diák-fotókiállításon, fotóhéten és Országos Fotó-kiállításon, Kolozsvárott, 1940. április 13—20-án, 5 tanulóval, 25 képpel. A kiállításon résztvett tanintézetek között intézetünk a 13-ik helyezést érte el. A kiállítás fényképanyagával résztvettünk a Budapesten rendezett fotó-kiállításon is.

41. sz. Berzsényi Dániel cserkészcsapat. Tiszteletbeli parancsnoka: vitéz Fraknóy József tanker. kir. főigazgató, cserkészosztálytisz. Parancsnoka: Horváth Gyula testnevelési tanár, cserkészcsapatotest.

Szeptemberben az újoncok toborzásával kezdtük munkánkat. December 22-én megrendeztük hagyományos karácsonyfa ünnepélyünket. A szokásos csapat- és őrsi kirándulások mellett a csapat minden szövetségi és kerületi megmozduláson résztvett. A légtalmi kiképzés az egész munkaév folyamán teljes erővel folyt. A szerb légitámadások alatt csapatunk a budapesti mentők székházában teljesített szolgálatot. Országzászló őrséget csapatunk négyszer teljesített, miértis az Ereklés Országzászló Nagybizottságtól dicséző elismerést és csapatzászlónkba zászlószeget kaptunk. Csapat-ünnepélyünk március 16-án volt a Külsőlipótvárosi Keresztény Társaskör dísztermében, melyet a nagyközönség teljesen megtöltött. Csapatunk 2 cserkésze a kerület őrsvetői tanfolyamán kiváló eredménnyel vizsgázott. Május 3-án és 4-én tartottuk a testvér Bólyai gimn. Botond cserkészcsapatával közös fogalomújításunkat a Cserkészerdőben.

Sportkör. Tanár elnök: Horváth Gyula és Szakáts Ödön dr.

A szakosztályok működése:

Torna. Dec. hóban a Kisok által rendezett tornaversenyen az első korosztály 12 iskola közül megszerezte a győzelmet. A csapat tagjai: Pálfi L. III., Bachmann T., Gágyor T., Gyuricza O., Hannák I., Haszmann Á., Kolesza J., Lutter E., Tolnai, Rigler Gy., Kertész Gy. és Kárall M. II. a. oszt. tanulók. A második korosztályban negyedik lett a csapat. A január hóban rendezett negyedik korosztályú csapatversenyt sportkörünk együttesen nyerte. A csapat tagjai: Tüske P., Jezierski M., Veréb B., Berecz L. VI. a., Ádám Gy., Gyulai K., Hegedüs J., Kis I., Lusztig H., Szegedi L., Szirma F. VII. a., Cziráky B. VII. b. és Tolnai L. VIII. oszt. tanulók.

A Budapest kerületi Kisok csapatversenyen versenyzőink megnyerték a II. oszt. bajnokságot, a III. osztályban pedig második lett. Az orsz. bajnokságban a csapat szintén második helyezést ért el.

A december hóban Kolozsváron rendezett olasz—magyar tornabemutatón a sportkör 20 tagja tornaszámokat mutatott be. A közönség lelkes tapsviharral jutalmazta a tornászok munkáját.

Csepelen június 1-én rendezett orsz. tornaversenyen 14 tanuló puska-gyakorlatot mutatott be.

Pünkösöd vasárnap és hétfőn a népligeti diákstadionban rendezett erdélyi válogatott és Ferencváros, és a döntőbe került ifj. válogatottak szünetében 100 tanuló gimnasztikát és gulákat mutatott be, a közönség nagy tetszése mellett.

Az évváró tornaünnepélyt jún. 15-én tartottuk a Bólyai gimn. udvarán,